

АНДРИЋЕВ ИНСТИТУТ

ТРГ НИКОЛЕ ТЕСЛЕ ББ

АНДРИЋГРАД

73240 Вишеград • Република Српска

тел: 058.62 09 12 • факс: 058.62 09 18

е-маил: info@andricevinstitut.org

Број: АИ-97-01/19

Датум: 26.02.2019. године.

На основу члана 17. Став 4) Закона о систему јавних служби (Сл. Гласник РС број 68/07 и 44/16) и члана 29.став д) Статута ЈУ „Андрејев институт“ у Вишеграду, Управни одбор на XXVIII сједници одржаној дана 26.02.2019. године, усвојио је:

О Д Л У К У

о усвајању Извјештаја о раду ЈУ „Андрејев институт“ у Вишеграду за 2018. годину

Члан 1.

Усваја се Извјештај о раду ЈУ „Андрејев Институт“ у Вишеграду за 2018. годину.

Члан 2.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

Достављено:

1. Секретаријату
2. Управном одбору
3. а/а

в.д. Председника Управног одбора:
Матија Бећковић, академик

**ЈАВНА УСТАНОВА „АНДРИЋЕВ ИНСТИТУТ“ У ВИШЕГРАДУ
ТРГ НИКОЛЕ ТЕСЛЕ ББ АНДРИЋГРАД
ВИШЕГРАД**

**– ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ
ЈУ „АНДРИЋЕВ ИНСТИТУТ“ У ВИШЕГРАДУ
ЗА 2018. ГОДИНУ –**

Вишеград, фебруар 2019. године

ПРАВНИ И ФОРМАЛНИ АСПЕКТИ

Јавна установа Андрићев институт у Вишеграду основана Уговором о оснивању број 04/01-012-2-1190-1/13 закљученим дана 14.06.2013. године, између суоснивача Владе Републике Српске и Владе Републике Србије, на основу Споразума о специјалним и паралелним везама закљученим између двије Владе дана 26.09.2006. године. Установа је формално регистрована уписом у судски регистар Окружног привредног суда у Источно Сарајеву, односно Рјешењем број 061-0-РЕГ-13-000 235 од 20.06.2013. године.

Оснивачи установе су дана 28.03.2016. године потписали Уговор о измјенама и допунама Уговора о оснивању Јавне установе Андрићев институт број 04/1-012-2-2963-1/15 и тада је извршена допуна дјелатности установе, те је уписана је нова дјелатност која се тиче рада библиотеке и то „91.01. Дјелатности библиотека и архива“ и извршена је измјена члана XVI истог уговора, којим је предвиђено формирање научног вијећа као стручног органа Института, те је предвиђено да број, састав и начин избора и трајање мандата чланова научног вијећа дефинише Статутом установе. Управни одбор установе је донио одлуку о измјенама и допунама Статута установе број АИ-54-01/16 дана 16.05.2016. године и тада су у Статут унијете наведене измјене. Оснивачи Влада Републике Српске и Влада Републике Србије су накнадно дали сагласност на измјене оснивачког акта и Статута установе, након чега је промјена уписана и код Окружног привредног суда Источно Сарајево.

У оквиру Андрићевог института формиране су двије самосталне организационе цјелине и то:

1. Секретаријат, као посебна организациона јединица
2. Научноистраживачки центар (НИЦ-а), као посебна организациона јединица, која обухвата 4 унутрашње организационе јединице Одјељење за књижевност, Одјељење за историју, Одјељење за српски језик и Одјељење за филм и медије.

Правилником о систематизацији је поред директора систематизовано: 15 радних мјеста, од тога 5 радних мјеста у оквиру Секретаријата и 10 радних мјеста у оквиру Научноистраживачког центра. У Институту је у 2018. години поред директора било

запослено 8 радника на неодређено вријеме и 1 радник на одређено вријеме. Споразумом о раскиду радног односа престао је радни однос два радника који су били запослен на неодређено вријеме, а запослена су два радника – један на одређено и један на неодређено вријеме.

У току године ангажован је одређен број радника по уговору о дјелу, уговору о ауторском дјелу и ауторском хонорару, сходно потребама и активностима института.

ОСНОВНИ ЦИЉЕВИ

Андрићев институт у Вишеграду јединствена је установа науке и културе, а у озбиљном обиму и образовања, која обједињује својим радом настојања Републике Српске и Републике Србије да у овим областима остварују значајне резултате. Отуда дјеловање Андрићевог института осим научног има и шири значај.

Своје научне резултате из области друштвених и хуманистичких наука Андрићев институт остварује кроз рад четири одјељења и то: за књижевност, за српски језик, затим Одјељење за историју и за медије и филм. Организовањем конференција, семинара, научних скупова, објављивањем зборника радова са научних конференција, монографија у којима се доносе научни резултати везани за одређене годишњице, периодичних публикација, развијањем своје библиотеке и галерије, Андрићев институт представља већ свуда препознатљиво научно и културно име.

РЕАЛИЗОВАНЕ АКТИВНОСТИ

У току 2017. године реализоване су следеће активности:

НАУЧНИ СКУПОВИ

Одјељења Андрићевог института организовала су у 2018. години значајне конференције на којима су од стране великог броја учесника из различитих институција културе, науке и образовања из више земаља разматране различите научне теме. За сваку конференцију припремљен је зборник сажетака са кључним ријечима у вези са разматраном темом и биографским подацима о ауторима радова. Након сваке одржане конференције објављују се зборници рецензираних радова.

1. Међународна научна конференција „Српске песникиње“ одржана је од 10. до 11. маја 2018. у суорганизацији Одјељења за књижевност Андрићевог института са Задужбином Десанка Максимовић. Научном скупу је претходила свечаност у Бранковини. Организациони одбор: академик Злата Бојовић, проф. др Александра Вранеш, проф. др Бојан Ђорђевић, проф. др Биљана Дојчиновић, др Светлана Шеатовић, проф. др Милош Ковачевић, проф. др Валентина Питулић, проф. др Љиљана Марковић, проф. др Љиљана Бајић. Учесници: мср Милан Ружић, Радован Белимарковић, др Светлана Шеатовић, проф. др Биљана Дојчиновић, проф. др Александар Петров, проф. др Александра Вранеш, проф. др Весна Половина, проф. др Љиљана Марковић, доц. др Маја Радонић, проф. др Јелена Пилиповић, мр Љубица Ћоровић, проф. др Бојан Ђорђевић, проф. др Љиљана Бајић, проф. др Маја Ђукановић, проф. др Предраг Петровић, мср Александра Пауновић, мср Александра Секулић.
2. Започета је реализација научног пројекта *Значај српског језика за очување српског културног идентитета*, одржавањем научног скупа „Иво Андрић и српски језик“ од 12. до 13. маја 2018. године. Тема скупа подразумијевала је све аспекте иманентне и суодносне анализе Андрићевог језика, како би се што свестраније освијетлио његов значај за српски књижевни језик. У научној обради дате теме реферате је поднијело 27 истраживача из Републике Српске, Србије и Црне Горе, и то: проф. др Милош Ковачевић, проф. др Миланка Бабић, проф. др Сања Куљанин, проф. др Биљана Самарцић, проф. др Нина Милановић, проф. др Саша Кнежевић, проф. др Сања Мацура, доц. др Мијана Кубурић Мацура, доц. др Божица Кнежевић, мр Саша Ђукић, мср Биљана Мишић, проф. др Драган Бошковић, проф. др Александар Милановић, проф. др Илијана Чутура, доц. др Милка Николић, доц. др Јелена Петковић, доц. др Веселина Ђуркин, проф. др Војо Ковачевић, проф. др Вељко Брборић, проф. др Маја Кујунџић, доц. др Вера Вујевић Ђурић, др Вјара Најденова, Сања Ж. Ђуровић, мср Светлана Панић, проф. др Јелица Стојановић. Са овог научног скупа штампан је зборник, у који су укључена 23 научна рада, и то зборник у оквиру новопокренуте библиотеке Одјељења за српски језик: „Научни скупови“, Књига 1: *Значај српског језика за очување српског културног идентитета. I: Иво Андрић и српски језик.*

3. Међународна научна конференција „Године које су промениле свет. Први светски рат у историји и историографији“ одржана је од 28. до 30. јуна 2018. године у организацији Одјељења за историју. На конференцији су учествовали домаћи и страни историчари са универзитета из Русије, Енглеске, Шкотске, САД, Републике Ирске, Аустрије, Италије: др Олег Ајрапетов (Московски државни универзитет Ломоносов), др Шон Брејди (Тринити колеџ, Даблин), Марко Гашић (Лондон), др Фјодор Гајда (Московски државни универзитет Ломоносов), др Јован Заметица (Велика Британија), др Гордана Илић Марковић (Универзитет у Бечу), Алан Каминг (Глазгов), Брус Менинг (Универзитет Канзаса), др Светозар Рајак (LSE, Лондон), Дмитар Тасић (Универзитет Федерико II, Напуљ), др Марвин Бенцамин Фрид (LSE, Лондон), др Алексеј Тимофејев (Филозофски факултет, Београд), др Миле Бјелајац (директор Института за новију историју Србије, Београд), Велибор Видић (Историјски архив Ваљево), проф. др Александра Вранеш (Филолошки факултет, Београд), проф. др Јован Делић (Филолошки факултет, Београд), др Далибор Денда (Институт за стратегијска истраживања, Београд), академик Љубодраг Димић (Филозофски факултет, Београд), др Бојан Јовић (директор Института за књижевност и уметност), проф. др Милош Ковић (Филозофски факултет, Београд), мр Предраг Лажетић (Ваздухопловни музеј, Београд), др Горан Милорадовић (Институт за савремену историју, Београд), др Боривоје Милошевић (Филозофски факултет, Бања Лука), др Војислав Павловић (директор Балканолошког института, Београд), др Мирослав Перишић (директор Архива Србије).
4. Одјељење за српски језик покренуло је иницијативу да се сваке године у Андрићевом институту организује округли научни сто о стваралаштву књижевника добитника „Велике награде Иво Андрић“ у тој години. Одјељење за српски језик, уз сарадњу с Одјељењем за књижевност, организовало је 7. јула 2018. године први позивни округли сто посвећен поезији и музици Боре Ђорђевића, с темом „Језик, књижевност, музика – поезија и музика Боре Ђорђевића“. На Округлом столу научне прилоге о лингвистичким, књижевним и музичким аспектима стваралаштва Боре Ђорђевића поднијело је осам референата: проф. др Милош Ковачевић, проф. др Михаило Антовић, др Ана Зечевић, проф. др Сања Мацура, проф.

др Саша Кнежевић, проф. др Сања Ђуровић, проф. др Михаило Шћепановић, доц. др Татајана Самарџија. Два учесника обогатили су Округли сто својим пјесмама посвећеним Бори Ђорђевићу: Бошко Сувајџић и Благоје Баковић. Сви на округлом столу поднесени радови, укључујући још и прилог Емира Кустурице, објављени су у књизи 1. новопокренуте библиотеке Добитници Андрићеве награде: Језик, књижевност, музика – поезија и музика Боре Ђорђевића. Уређивачки одбор: проф. др Миланка Бабић, проф. др Вељко Брборић, проф. др Александра Вранеш, др Вјара Најденова, проф. др Милка Николић, проф. др Михај Радан, проф. др Димка Савова, проф. др Јелица Стојановић, проф. др Илијана Чутура.

5. У оквиру активности Одјелења за српски језик „Андрићевог института“ одвијао се дио активности четрдесет осмог Скупа слависта од 7. до 9. септембра. А на четрдесет осмом Скупу слависта учествовао је 51 полазник из 17 земаља: Аустрија (1), Белорусија (1), Бугарска (5), Велика Британија (3), Италија (2), Кина (2), Мађарска (2), Македонија (2), Њемачка (5), Пољска (6), Румунија (4), Русија (10), Словачка (1), Словенија (1), Украјина (3), Француска (1), Чешка (2). У Андрићграду су учесници 48. Скупа слависта присуствовали Научном скупу посвећеном настави српског језика у иностранству: *Српски језик у настави у иностранству – као матерњи, као наследни и као страни*. У суботу су у преподневним часовима у свечаној сали Андрићевог института пратили излагања проф. др Милоша Ковачевића, проф. др Зоне Мркаљ и доц. др Светлане Гољак. Након тога полазници 48. Скупа учествовали су на Округлом столу где су износили сопствена запажања о овој теми и искуства са својих катедара, а у поподневним часовима присуствовали су часовима Курса народних песама и игара и имали прилику да им се обрати директор Андрићграда господин Емир Кустурица. У оквиру научног скупа посвећеног настави српског језика у иностранству у Андрићграду су поднесени следећи реферати: Б. Сувајџић (Београд) *Улога МСЦ-а у развијању српских лектората у иностранству*; В. Брборић (Београд) *Будућност лектората српског језика са освртом на прошлост и садашњост*; А. Вранеш (Београд): *Библиотека и библиографија у функцији наставе српског језика у иностранству*; З. Мркаљ (Београд): *Настава српског језика у дијаспори*; М. Ковачевић (Београд): *О односу реченице и исказа* и С. Гољак (Београд): *Методички аспекти наставе*

фразеологије српског језика као страног. Ти реферати биће објављени у Зборнику са 48. Научног састанка слависта у Вукове дане.

6. Одјељење за српски језик сваке ће године у октобру организовати научни скуп посвећен јединицама појединих лингвистичких нивоа анализе. Први од тих скупова Одјељење за језик Андрићевог института, уз сарадњу са Матицом српском и Одбором за стандардизацију српскога језика за тему је имао „Актуелна питања српскога правописа“, и одржан је у Андрићграду 13. октобра 2018. године. На скупу је са рефератима учешће узело петнаест лингвиста из готово свих универзитетских центара у којима постоје катедре за српски језик из Београда, Новог Сада, Источног Сарајева, Никшића, Ниша, Косовске Митровице, Крагујевца и то: проф. др Мато Пижурџица, проф. др Милош Ковачевић, проф. др Срето Танасић, проф. др Милорад Дешић, проф. др Вељко Брборић, проф. др Миланка Бабић, проф. др Александар Милановић, проф. др Рајна Драгићевић, проф. др Михаило Шћепановић, проф. др Јелица Стојановић, проф. др Сања Ђуровић, доц. др Александра Лончар Раичевић, доц. др Ана Јањушевић Оливери, мср Валентина Илић, Градимир Аничич и Милан Тасић. Радови са овог научног скупа биће штампани у зборнику планираном за објављивање у 2019. години.
7. Међународна научна конференција „Сан о граду“ одржана је од 15. до 17. октобра 2018. Организациони одбор: академик Слободан Грубачић, академик Злата Бојовић, проф. др Александра Вранеш, проф. др Ала Шешкен, др Мирослав Перишић, проф. др Љиљана Марковић, проф. др Владимир Осолник, проф. др Габриела Шуберт, проф. др Оксана Микитенко. Учесници: проф. др Јеленка Пандуревић, проф. др Саша Кнежевић, проф. др Александар Петровић, проф. др Ирина Антанасијевић, проф. др Весна Половина, др Слободан Селинић, доц. др Маја Радонић, проф. др Маја Ђукановић, доц. др Марко Чудић, проф. др Александра Вранеш, проф. др Биљана Дојчиновић, мср Ана Ивковић, мр Невена Јанићијевић, др Саед Сафари, доц. др Лала Маџидова, мср Солмаз Тагхдини, др Милица Јотов, мср Сања Раденковић, др Хакан Јалап. Током ове конференције представљена је по први пут Антологија народне књижевности у четири тома, коју су приредили проф. др Јеленка Пандуревић и проф. др Саша Кнежевић.
8. Међународна научна конференција „Дискурс победе у књижевности“ одржана је од 09. до 11. новембра 2018. године. Организациони одбор:

академик Слободан Грубачић, академик Нада Милошевић Ђорђевић, академик Злата Бојовић, проф. др Александра Вранеш, проф. др Милош Ковачевић, проф. др Ала Шешкен, др Мирослав Перишић, проф. др Љиљана Марковић, проф. др Владимир Осолник, проф. др Габриела Шуберт, проф. др Оксана Микитенко. Учесници: проф. др Слободан Грубачић, проф. др Валентина Питулић, др Светлана Шеатовић, др Зоран Живковић, проф. др Бојан Ђорђевић, доц. др Маја Радонић, проф. др Ана Јаковљевић Радуновић, доц. др Бобан Ђурић, проф. др Ема Петровић, проф. др Весна Дицков, др Невена Јанићијевић, др Сергеј Мацура, проф. др Весна Половина, проф. др Љиљана Марковић, др Милица Јотов, проф. др Александра Вранеш.

9. Међународна научна конференција „Гозба и књижевност“ одржана је од 15. до 17. децембра 2018. године. Организациони одбор: академик Слободан Грубачић, академик Нада Милошевић Ђорђевић, академик Злата Бојовић, проф. др Александра Вранеш, проф. др Милош Ковачевић, проф. др Ала Шешкен, др Мирослав Перишић, проф. др Љиљана Марковић, проф. др Владимир Осолник, проф. др Габриела Шуберт, проф. др Оксана Микитенко. Учесници: академик Горан Петровић, проф. др Јован Делић, др Бојан Јовић, проф. др Миланка Бабић, проф. др Милош Ковачевић, др Лидија Делић, проф. др Љиљана Ж. Пешикан-Љуштановић, проф. др Саша Кнежевић, књижевник Мухарем Баздуљ, проф. др Татјана Самарџија Грек, проф. др Јелисавета Милојевић, проф. др Весна Половина, проф. др Анђелка Митровић, проф. др Ема Миљковић, др Павле Павловић.

ЉЕТНА ШКОЛА

У периоду од 02. до 08. јула 2018. године у организацији Одјељења за књижевност у Андрићевом институту одржана је пета Љетна школа „Академија Андрић“ са називом „Књижевност о Великом рату“. Љетну школу похађао је 21 студент са универзитета у Републици Српској и Републици Србији.

У оквиру љетне школе одржана су сљедећа предавања:

- проф. др Јован Делић – *Књижевност и Први светски рат*
- проф. др Александра Вранеш – *Књига у Првом светском рату*
- проф. др Александра Вранеш – *Десанка Максимовић*

- др Бојан Јовић – *Први светски рат – Неки естетички и поетички аспекти*

Током овогодишње лјетне школе студенти су присуствовали пратећем програму 3. Сајма књига у Андрићграду, гдје су имали прилику да учествују у дискусији на актуелне теме из области књижевности, историје, језика и културе. Полазници школе су присуствовали и Округлом столу „Језик, књижевност, музика: поезија и музика Боре Ђорђевића“ посвећен добитнику „Велике награде Иво Андрић“. Као део програма лјетне школе, студентима је приказан документарни филм о животу и раду Иве Андрића *Бити човек*.

ПРЕДАВАЊА

1. Предавање др Гордане Илић Марковић, слависте са Бечког универзитета, на тему *Пропагандни израз Првог светског рата на примеру деловања Аустроугарског ратног пресбира и Ратног пресбира Врховне команде Краљевине Србије* одржано је у организацији Одјељења за историју 12. маја 2018. године.
2. У организацији Андрићевог института 15. децембра 2018. године одржано је предавање и промовисана монографија *Јасеновац – Аушвиц Балкана – Усташка империја окрутности* проф. др Гидеона Грајфа, главног истраживача израелског Института за Холокауст Шем Олам. Издавачи монографије су Институт за Холокауст Шем Олам (Израел), Фондација за пројекте едукације о Холокаусту (Мајами, САД) и Академски колеџ Оно (Израел).
3. Предавање академика Љубодрага Димића *Српски 20. век* одржано је у организацији Одјељења за историју 16. децембра 2018. године.

ЕМИСИЈЕ

У организацији Одјељења за историју у току 2018. године сниман је циклус емисија *Рат за цивилизацију* који је емитовала Радио-телевизија Републике Српске.

ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

Одјелјење за историју је обављало архивска истраживања докумената о обиљежавању Косовског дана у САД 1918. године. Документа ће бити објављена у Историјским свескама.

САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА:

Андрићев институт остварује сарадњу са научним институцијама на којима се изучава књижевност, историја, српски језик и филм, како у Републици Српској и Републици Србији тако и у иностранству, као и са другим установама науке, културе и образовања:

- Универзитетом и са Институтом за филм у Барселони;
- Азербејџанским универзитетом језика у Бакуу;
- Универзитетом Ломоносов;
- Универзитетом у Невшехиру;
- Гогољевим домом у Москви;
- Руском академијом наука у Москви;
- Домом руске дијаспоре Солжењицин у Москви;
- Фондом Руски мир
- Институт за новију историју Србије
- Архив Србије
- Кућа легата, Београд
- Народна библиотека Србије и др.

НАГРАДЕ КОЈЕ ЈЕ ИНСТИТУТ УСТАНОВИО

Андрићев институт установио је 2015. године „Велику награду Иво Андрић“ која се додјељује у двије категорије:

- 1) За животно, књижевно стваралаштво, које представља укупни допринос књижевности и култури;
- 2) За најбољу књигу објављену у Републици Српској и Републици Србији у години за коју се Велика награда додјељује.

Награда за животно дјело припала је кинеском писцу Ју Хуа за његово цјелокупно прозно стваралаштво, а поводом објављивања превода његова три романа код издавачке куће „Геопоетика“ у Београду на српском језику у преводу Зорана Скробановића: *Живети* (2014), *Затиси о продавцу крви* (2014) и *Седми дан* (2017). За најбољу књигу објављену у Републици Српској и Републици Србији у 2017. години награђен је Бора Ђорђевић за књигу пјесама *Пусто острво*.

САЈМОВИ КЊИГА И ПРОМОЦИЈЕ

Андрићев институт учествовао је на сајмовима књига у Бањалуци, у Новом Саду и у Београду. На Сајму књига у Новом Саду Андрићев институт добио је специјалну награду за издавачку дјелатност за 2017. годину за књиге *Иво Андрић и Дубровник* прир. Злате Бојовић, *Вечна присутност Његошева* прир. Јован Делић, *Препознавања* Саше Кнежевића, *Руска револуција 1917. у очима Краљевине Србије* Алексеја Тимофејева и Милана Пиљка и зборнике *Српски језик и ћирилица данас*, *Мост у књижевности, историји и кинематографији* и *О Петру Кочићу*. На сајмовима књига у Београду и у Новом Саду Андрићев институт је учествовао у пратећем програму гдје је представио своја нова издања.

САЈАМ КЊИГА У АНДРИЋГРАДУ

Као суорганизатор трећег Сајма књига у Андрићграду, који је одржан од 02. до 08. јула 2018. године и чији је почасни гост била Русија, Андрићев институт учествовао је у организацији пратећег програма, који је подразумевао организовање промоција књига, представљања издавачке дјелатности излагача, трибине и округле столове. Реализовани су следећи програми у организацији Андрићевог института:

- Промоција књиге *Као у соби са огледалима* Владимира Кецмановића – учесници: Владимир Кецмановић, Милан Ружић и Желидраг Никчевић
- Свечана церемонија отварања трећег по реду Сајма књига у Андрићграду – Сајам отварају руски писац, песник, сценариста и члан Савета председника РФ за културу Јуриј Пољаков и Министар науке и технологије Републике Српске Ален Шеранић
- Отварање изложбе поводом века од рођења Александра Солжењичина
- Представљање књиге *Јаре у млеку* Јурија Пољакова – учесници: Јуриј Пољаков, Милан Ружић и Желидраг Никчевић

- Промоција књиге *Србија и језички сукоб у Југославији* др Слободана Селинића – учесници: др Слободан Селинић и др Мирослав Перишић
- Промоција издања Института за новију историју Србије
- Промоција књиге *Руска револуција 1917. у очима Краљевине Србије* Алексеја Тимофејева и Милана Пиљка – учесници: Алексеј Тимофејев и Милан Пиљак, као и Мирослав Перишић
- Књижевни разговор о Александру Солжењицину поводом стогодишњице његовог рођења – учесници: проф. др Јован Делић и Желидраг Никчевић
- Беседа проф. др Јована Делића поводом 150 година од рођења Алексе Шантића
- Беседа проф. др Александре Вранеш поводом јубилеја Десанке Максимовић
- Песничко вече Ђорђа Сладоја
- Промоција двотомног зборника *Историја једне утопије: 100 година од стварања Југославије* – учесници: проф. др Мило Ломпар, проф. др Милош Ковић, Бранимир Нешић и Желидраг Никчевић
- Промоција романа *Плава капија* Радована Белог Марковића – учесници: Радован Бели Марковић и Желидраг Никчевић
- Промоција књиге *Српски језик под луном науке* проф. др Милоша Ковачевића
- Представљање издања Андрићевог института
- Промоција књиге Владимира Димитријевића *Тржиште или храм* – учесници: Владимир Димитријевић, Бранимир Нешић и Желидраг Никчевић
- Округли сто *Језик, књижевност, музика: поезија и музика Боре Ђорђевића* посвећен добитнику „Велике награде Иво Андрић“ коју додељује Андрићев институт
- Представљање зборника радова групе аутора *Говори српски, пиши ћирилицом* – учесници: проф. др Милош Ковачевић и проф. др Михаило Шћепановић
- Церемонија доделе награда за издавачки подухват и свечано затварање сајма уз наступ вокалне солисткиње Надежде Кригине.

БИБЛИОТЕКА АНДРИЋЕВОГ ИНСТИТУТА

Библиотека „Иво Андрић“ основана је у оквиру Андрићевог института и својим фондом и услугама прати његов рад. У Библиотеци се врше континуирана набавка, селекција, каталогизација, класификација и смјештај библиотечког фонда, као и

стручно усавршавање запосленог библиотекара. Током 2018. године рађена је набавка грађе са посебним акцентом на публикације које су предмет деловања Андрићевог института. Намјена библиотеке је да свој фонд и услуге понуди научним радницима Института, учесницима конференција и скупова који се у оквиру Института организују, као и истраживачима из области којима се и Институт бави. До краја 2018. у електронски каталог унето је 4.625 библиографских записа и на тај начин је омогућен приступ информацијама и забележеном знању. Такође се ради аналитичка обрада грађе, пре свега монографских и серијских публикација у издању Андрићевог института.

ИЗДАВАЧКА ДЈЕЛАТНОСТ АНДРИЋЕВОГ ИНСТИТУТА

Од 2014. године Андрићев институт започео је издавачку дјелатност.

Књиге објављене у 2018:

Одјељење за књижевност (уредник проф. др Александра Вранеш)

Библиотека Културе у сусрету

Друштво спектакла / Ги Дебор ; [главни и одговорни уредник Емир Кустурица ; уредник Александра Вранеш ; превод Татјана Самарџија]. - Вишеград, Андрићград : Андрићев институт, 2018 (Београд : Белпак). - 140 стр. ; 20 см. - (Културе у сусрету ; књ. 3)

Библиотека Посебна издања:

Саздаде се бела црква : српско народно стваралаштво Косова и Метохије / Валентина Питулић. - 1. изд. - Вишеград : Андрићев институт, 2018 (Београд : Белпак). - 308 стр. : илустр. ; 21 см. - (Посебна издања / Андрићев институт ; књ. 5)

Библиотека Научни скупови Одјељења за књижевност, коло Зборници радова:

Иво Андрић у нашем времену : зборник радова / [главни и одговорни уредник Емир Кустурица ; уредник Александра Вранеш]. - 1. изд. - Вишеград : Андрићев институт, 2018 (Београд : Белпак). - 429 стр. : илустр. ; 21 см. - (Библиотека Научни скупови Одјељења за књижевност. Коло, Зборници радова ; књ. 8)

Сан о граду : зборник радова / [главни и одговорни уредник Емир Кустурица ; уредник Александра Вранеш]. - 1. изд. - Вишеград : Андрићев институт, 2018 (Београд : Белпак). - 640 стр. ; 20 см. - (Библиотека Научни скупови Одјељења за књижевност. Коло, Зборници радова ; књ. 9)

Српске пјесникиње : зборник радова / [главни и одговорни уредник Емир Кустурица ; уредник Александра Вранеш]. - 1. изд. - Вишеград : Андрићев институт, 2018 (Београд : Белпак). - 261 стр. ; 20 см. - (Библиотека Научни скупови Одјељења за књижевност. Коло, Зборници радова ; књ. 10)

Филип Вишњић : зборник радова / [главни и одговорни уредник Емир Кустурица ; уредник Александра Вранеш ; уређивачки одбор Злата Бојовић ... [и др.]]. - Вишеград, Андрићград : Андрићев институт, 2018 (Београд : Белпак). - 163 стр. ; 20 см. - (Библиотека Научни скупови Одјељења за књижевност. Коло Зборници радова ; књ. 11)

Библиотека Научни скупови Одјељења за књижевност, коло Зборници сажетака:

Сан о граду 2: зборник сажетака / [главни и одговорни уредник Емир Кустурица] ; [уредник Александра Вранеш] ; [превод на енглески Марина Милошевић]. - Андрићград - Вишеград : Андрићев институт, 2018 (Београд : Белпак). - 97 стр. ; 20 см. - (Библиотека Научни скупови Одјељења за књижевност. Зборници сажетака ; књ. 9)

Дискурс победе у књижевности : зборник сажетака / [главни и одговорни уредник Емир Кустурица] ; [уредник Александра Вранеш] ; [превод на енглески Марина Милошевић]. - Андрићград - Вишеград : Андрићев институт, 2018 (Београд : Белпак). - 92 стр. ; 20 см. - (Библиотека Научни скупови Одјељења за књижевност. Зборници сажетака ; књ. 10)

Периодичне публикације:

Научна периодична публикација *ЛИК: часопис за литературу и културу* у сарадњи са Универзитетом Ломоносов (шестомесечна публикација; објављени бројеви 5 и 6, година IV; међународни уређивачки одбор; главни уредник проф. др Александра Вранеш; ISSN 2303-8640)

Одјељење за српски језик (уредник проф. др Милош Ковачевић)

Библиотека научни скупови

Значај српског језика за очување српског културног идентитета. I, Иво Андрић и српски језик : (радови са научног скупа одржаног у Андрићграду 12-13. маја 2018) / [главни и одговорни уредник Емир Кустурица]. - Андрићград - Вишеград : Андрићев институт, 2018 (Београд : Белпак). - 489 стр. ; 20 см. - (Библиотека Научни скупови. Одјељење за српски језик ; књ. 1 / уредник едиције Милош Ковачевић)

Библиотека Добитници Андрићеве награде

Језик, књижевност, музика : поезија и музика Боре Ђорђевића : (радови са округлог стола одржаног у Андрићграду 7. јула 2018) / [главни и одговорни уредник Емир Кустурица]. - Андрићград - Вишеград : Андрићев институт, 2018 (Београд : Белпак). - 221 стр. ; 20 см. - (Библиотека Добитници Андрићеве награде. Одјељење за српски језик. Одјељење за књижевност ; књ. 1 / уредник едиције Милош Ковачевић)

Библиотека Знамен србистике

Борба за ћирилицу и српски језик / Милош Ковачевић. - Андрићград - Вишеград : Андрићев институт, 2018 (Београд : Белпак). - 257 стр. ; 20 см. - (Библиотека Знамен србистике. Одјељење за језик ; књ. 1)

Одјељење за историју (уредник др Мирослав Перишић)

Библиотека Знакови

Град Ниш током лета 1915. године / Теодор Живановић ; приређивање и уводна студија Горан Милорадовић ; [превод са француског Велизар Павловић]. - Андрићград - Вишеград : Андрићев институт, 2018 (Београд : Белпак). - 101 стр. : фотогр. ; 20 см. - (Библиотека Знакови ; 4)

ГАЛЕРИЈА

Галерија *Петар Лубарда* која постоји и дјелује под окриљем Андрићевог института од 2014. године, по својој основној дјелатности је изложбена галерија чији се

рад базира на презентовању дјела одабраних и референтних умјетника са циљем приближавања савременог умјетничког стваралаштва широј културној јавности. Од тада је конципирала изложбену програмску политику која је базирана на представљању радова умјетника афирмисаних, како на домаћој, тако и на иностраној ликовној сцени. У оквиру овогодишњег програмског садржаја Галерије *Петар Лубарда* у 2018. години презентоване су умјетничке (или научне) изложбе, које су, прије свега, биле у функцији пружања естетског уживања и умјетничког (или научног) сазнавања, информисања јавности и вредновања умјетности. То је подразумијевало презентацију, едукацију, комуникацију и анимацију које су примијењиване на различите сегменте друштва, односно посјетиоце, како би им се приближила културна и умјетничка продукција и баштина, како би лакше прихватили вриједности културе локалне заједнице, друштва, нације, и развили свијест о важности сопственог активитета у културном развоју.

Галерија Андрићевог института *Петар Лубарда* је и у 2018. години испунила своју мисију која је истовијетна са њеним излагачим профилом утемељеним у години њеног настајања.

Доказ томе је организација следеће наведених изложби у 2018. години:

1. Ретроспективна изложба *Петар Лубарда 1907–1974–2017*

Изложба дјела Петра Лубарде је након гостовања у Дворцу Петровића Центра савремене умјетности Црне Горе у Подгорици и представљања у Спомен-збирци Павла Бељанског у Новом Саду, а затим у Кући легата у Београду, премијерно представљена у Вишеграду у Републици Српској.

Изложба у част једном од најистакнутијих умјетника српске али и свјетске умјетности протеклог вијека, Петру Лубарди, приређена је поводом обиљежавања 110 година од његовог рођења. Поставка изложбе је обухватала Лубардина дјела из периода између два свјетска рата, као и остварења из ратног и послератног периода представљајући ретроспективан избор од укупно 26 умјетничких експоната чиме је заокружена слика о свеукупном Лубардином стваралаштву. Оригинална дјела је пратила богата архивска грађа, штампани панели са репродукцијама фотографија, писама, савременим објавама у

штампи и богато илустрован каталог, који је сликовито представио Лубардину животну и умјетничку биографију у контексту савремених културних токова у државним и свјетским оквирима.

2. Изложбе *Заборављени хероји* и *Деца у Великом рату 1914–1918*.

У оквиру програма свечаног обиљежавања сто година од велике побједе српске војске у Великом рату, у Галерији Андрићевог института приређене су изложбе *Заборављени хероји* и *Деца у Великом рату 1914–1918*. аутора Димитрија Вујадиновића.

Изложбом *Заборављени хероји*, кроз текстуалне и визуелне наративе, аутор се бавио догађајима и феноменима из овог периода, посебно жртвама које је поднио српски народ и дао им контекстуалност – суровост и бесмисленост Великог као и сваког другог рата. Изложба *Деца у Великом рату 1914–1918*. представља потресно свједочанство да у ратним сукобима нико није поштеђен, па ни дјечаци, иако недорасли за велика и тешка ратна збивања. Овим изложбама, Галерија *Петар Лубарда* је дала свој допринос очувању културе сјећања на све страдалнике у Великом рату.

3. Изложба слика и скулптура *Пут ка небу* академског сликара и вајара Миливоја Унковића

Поставку изложбе академског сликара и вајара Миливоја Унковића чинила је збирка вајарских и сликарских радова инспирисана страдањем српског народа у протеклим ратовима и митолошко-културним референцама проистеклих из трагедије обичног човјека. Умјетник на себи својствен начин емоције проистекле из тог доживљаја трансформише у слике и скулптуре које приказују унутрашњи дијалог између човјеколике и апстрактне форме, а представљају дубоку замишљеност над људском судбином и патњом.

Унковић је рођен у Невесињу 1944. године. Завршио је Академију ликовних уметности у Београду гдје завршава и постдипломске студије. Од 1987. године ради као редовни професор на Академији ликовних умјетности у Сарајеву. Од 1992. до 2011. године године живи и ради у Њемачкој као слободни умјетник, а потом се враћа у Бања Луку гдје остаје да живи и ради. Миливоје Унковић добитник је бројних награда и

признања за свој дугогодишњи рад, а изложба у Галерији Андрићевог института је његова 38. самостална изложба.

4. Изложба фотографија *Сећања* аутора Принца Михаила од Југославије

Избор из опуса принчевих ауторских фотографија, поред публике у Женеви, Монаку и Београду, у оквиру изложбеног програма 2018. године, имала је прилику да види вишеградска публика и сви посјетиоци Андрићграда.

Фотографије Принца Михаила Карађорђевића показују мјешавину снажног западноевропског рационалног размишљања са додиром источноевропског мистицизма. Иза сваке његове фотографије стоји по једна прича. Иако се можда чини умним и концептуалним, чак и са киселим додиром хумора, умјетнички рад Михаила од Југославије открива веома приватни и софистицирани поглед на свијет. Његово природно посматрање живота види се у избору тема, свакодневним предметима и производима које је направио човијек, као и у живим бићима и самој мајци природи.

Михаило од Југославије, рођен 1958. године, унук је посљедњег краља Италије и посљедњег регента Југославије. Одрастао је и студирао у Француској, Швајцарској, Енглеској и Њемачкој. Живио је у Бразилу, Мексику, затим у Палм Бичу на Флориди и у Њујорку. Живећи као стални путник и гајећи страст према умјетности, развио је снажан осјећај опсервације а својим фотографијама доноси представе предмета и ситуација, показујући одличан осјећај за ред и логику.

в.д. Директора ЈУ „Андрићев институт“

